

ODRŽIVOST U MODI MANIPULACIJOM MATERIJALA

Franka Karin, mag. ing. des.tex.
Sveučilište u Zagrebu Tekstilno-tehnološki fakultet

ODRŽIVOST U MODI MANIPULACIJOM MATERIJALA

CILJEVI ODRŽIVE MODE:

- smanjenje otpada
- potpuno ili što veće iskorištenje materijala
- pristup prema ekološki prihvatljivom dizajnu i ekološkoj proizvodnji

CILJEVI ODRŽIVIH METODA PROIZVODNJE ODJEĆE:

- unaprijed planirano dizajnersko razmišljanje koje obuhvaća sve faze od izrade skica do realizacije odjevnog predmeta
- primjena metoda izrade odjeće s naglaskom na održivi razvoj
- dizajn odjeće s minimalnim tekstilnim otpadom
- manipulacija tekstilnim materijalom u pogledu dizajna i ispunjavanje karakteristika održive mode u svrhu minimalizacije tekstilnog otpada

METODE U ODRŽIVOJ MODI POMOĆU MANIPULIRANJA MATERIJALOM

Neke od metoda održivosti u modi manipulacije materijalom:

- tradicionalna origami tehnika presavijanja papira primijenjena na tkanini
- oblikovanje odjevnih predmeta drapiranjem tkanine
- zero waste metoda
- pristup dizajnera koji pomiču granice kreativnosti recikliranjem vlakana i njihovom ponovnom upotrebom i pretvaranjem dvodimenzionalnih formi u trodimenzionirane mijenjajući tako uobičajene forme odjeće u nove oblike

- **tehnike manipulacije tekstilnim materijalom** i promišljenim dizajnom uspostavljaju vezu za ispunjavanje karakteristika održivog razvoja
- neke tehnike preuzete su iz **tradicionalnih kultura** i primijenjene u svrhu održive mode s ciljem izbjegavanja konvencionalnog krojenja odjeće
- **tradicionalne tehnike** i obrade površine materijala uklopile su se s **novim tehnologijama** proizvodnje i donijele odlične rezultate u smanjenju tekstilnog otpada jednako kao i pozitivne utjecaje na okoliš

PRIMJENA ORIGAMI TEHNIKE U MODI

- **Origami tehnike** oblikovanja papira uklapaju se u zero waste koji teži prema ostvarenju modnog dizajna bez otpada stoga ova tehnika presavijanja i rezanja papira služi kao inspiracija za idejno promišljanje, modeliranje i realizaciju odjevnih predmeta bez otpada
- zanimljivost ove **manipulacije materijalom** je trodimenzionalna kompozicija, duljina, širina i visina što u dizajnu odjeće daje neuobičajene rezultate
- mnogi dizajneri tehniku origamija primjenjivali su u svojem dizajnerskom djelovanju
- Jedan od dizajnera koji uspješno primjenjuje origami u dizajnu odjeće je Issey Miyake

Issey Miyake Autumn/Winter 2011 Ready-To-Wear Collection

Issey Miyake

Njegova najpoznatija kolekcija izrađena prema tehnikama origamija, a u isto vrijeme spada i u zero waste metodu je kolekcija pod nazivom **132 5. Issey Miyake.**

Odjevni predmeti dizajnirani su pomoću matematičkih algoritama u 3D odjevne predmete.

Kolekcija je odličan primjer spoja postojećih materijala s primjenom novih tehnologija i taradicionalnih tehnika presavijanja papira.

132 5. Issey Miyake, 2010. god.

Colombe haljina, spring/summer 1991, Prêt-à-Porter kolekcija

Primjena plisiranja tkanina u modi

Issey Miyake osim tehnika origamija inspiraciju je pronašao i u **tehnikama plisiranja tkanine** još 1989. godine kada je predstavio kolekciju odjeće Pleats Please.

Plisiranje još je jedan od smjerova **manipulacije materijala** i suvremenih metoda održive mode.

Njegovo djelovanje u održivosti mode tu ne staje, okušao se i u zero-waste pristupu u kojem se istaknuo **Colombe haljinom iz kolekcije; spring/summer 1991, Prêt-à-Porter.**

Iris van Herpen

- dizajnerica koja spaja modu, arhitekturu i **suвременe tehnologije s tradicionalnim načinima** izrade visoke mode
- inovatorica koja kontinuirano pomiče granice modnog dizajna, povezujući svijet znanosti, digitalne tehnologije i modnog dizajna
- **nekonvencionalno** pristupa materijalima i procesima za stvaranje skulpturalnih formi korištenjem 3D tiska i biometrije
- istaknula se 3D printanom haljinom „**The Splash**“ za kolekciju proljeće/ljeto 2011. godine

„The Splash“ kolekcija proljeće/ljeto 2011.

„Crystallization“ kolekcija

- manipulaciju nekonvencionalnim materijalima nastavila je u kolekciji odjeće „**Crystallization**“
- predstavila je 3D tiskani top koji podsjeća na naslage vapnenca u obliku školjke
- u haute couture kolekciji „**Hypnosis**“ za jesen/zimu 2019/2020. inspiraciju je pronašla u kinetičkim skulpturama američkog umjetnika Anthonyja Howea
- izvedena je pomoću 3D printera, laserskim rezanjem i korištenjem suminagashi japanske tehnike bojanja tkanina

Manipulacija materijalima modnih dizajnera Shingo Sato i Tomoko Nakamichi

- oboje manipuliraju elementima koji tvore volumen i tako stvaraju odjevne predmete tehnikama drapiranja čijom manipulacijom postižu nove oblike
- **Tomoko Nakamichi** dizajnira skulpturalnu odjeću koristeći kreativan pristup prema konstrukciji prilikom izrade krojeva, njegove forme mogu se transformirati u ravne plošne krojeve
- **Shingo Sato** poznat je po metodi "**Transformacijska rekonstrukcija**"

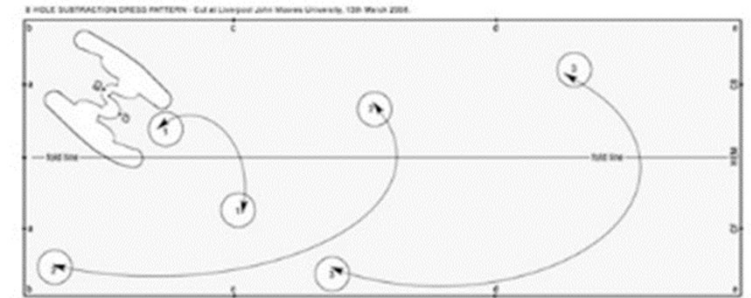

Zero Waste i "Rezanje oduzimanjem" kao metode manipulacije materijala

„**Rezanje oduzimanjem**“ je eksperimentalna metoda konstrukcije koju je razvio modni dizajner i akademik Julian Roberts s ciljem maksimalnog iskorištava negativnog prostora u tkanini nastalog od iskrojavanja.

Zero Waste metoda suvremeni je pristup za prevenciju otpada koju su popularizirali Timo Rissanen i Holly McQuillan.

Ovom metodom dizajneri prilagođavaju dizajn i mijenjaju ga kako bi ostvarili cilj potpuno iskorištenje tkanine bez otpada.

Kreacija nastala primjenom metode «Rezanje oduzimanjem»

REZULTATI RADA

Rezultati diplomskog rada Monike Dvorski na temu Japanske tehnike presavijanja papira kao „zero waste“ pristup kolekciji odjeće:

Model suknje presavijen u papiru prema shematskom prikazu i realizirani model

Rezultati završnog rada Alison Ivašić na temu Sinergija mode i arhitekture na primjerima Iris van Herpen kao inspiracija za projektiranje kolekcije odjeće:

Rezultati rada diplomskog rada Angele Antić na temu Transformacija odjevnih oblika prema radu Shingo Sato i Tomoko Nakamichi:

HVALA VAM NA PAŽNJI.